

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1910. április 17.

87. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hora . . . 2 kor.
Függő szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A középosztály veszedelme.

A gazdasági szociális politikának alig van égetően sürgősebb, de egyszersmind nehezebb feladata a középosztály hathatós védelmének. Égetően sürgős e feladat, mert a heterogenitása miatt egységes társadalmi szervezkedésre és így hathatós önszegélyre képtelen középosztálynál a legcsekélyebb késelem is már nem a védelmi, hanem a mentési akciót teszi elődázhatatlanul szükségessé.

Hogy e kijelentésben a legcsekélyebb tülzás sincs, sajnos, nagyon szomorú, de megcáfolhatatlan bizonyítékok állanak rendelkezésünkre. A lateiner pályákon levők súlyos eladósodása, a mezőgazdasági ipari és kereskedelmi pályákon működő önálló gazdasági egzisztenciák megfogyatkozása, a különféle gazdasági társadalmi csoportok folytonos jogosult panaszkodása, az árverések és a kivándorlás megdöbbentő adatai szolgáltatják a súlyos bizonyítékokat.

A nemzet gerincét alkotó középosztály hathatós védelme a legsürgősebb szociálpolitikai feladat. Ámde miben álljon ez a védelem? Hiszen a középosztály oly sokféle és egymással ellentétes érdekű elemeket foglal magában, hogy egy egészséges védelmi akció programszerű kidolgozása és keresztülvitele szinte lehetetlennek látszik. A hivatalnokok fizetésjavítása kizártnak látszik a produktív elemek megterhelése miatt; a mezőgazdasági érdekeket védő agrárvámok veszélyeztetni látszik az iparosok, kereskedők és az egész fogyasztóközönség érdekeit; a fogyasztási szövetkezetek működését sérelmesnek tartják a kereskedők, ezeknek érdekegyesüléseit pedig a gazdák és iparosok.

Ilyen heterogén és látszólag ellentétes érdekű társadalmi osztály védelmének egységes akcióját szervezni tényleg nagyon nehéz feladat. A hathatós védelem azonban éppen az érdekek ellentétesége miatt feltétlenül az egységes szervezet követeli, mert ha a lateiner, az iparos, kereskedő, és gazdaközönség érdekeit külön-külön vizsgáljuk és istapoljuk és nem a többi produktív elem szerves érdekkapcsolatában, úgy a látszólagos érdekellentétet tényleg valóságos érdekellentété tesszük. A középosztály hathatós védelmének legelső feltétele az egymásra utalt érdekek összeegyeztetése, erre pedig csak egy közös egységes szervezet képes. Enélkül az állami akciónak, az ugynevezett középosztálypolitikának óriási nehézségekkel kell küzdenie, mert e politika intézői a legjobb akarat mellett is nagyon nehezen juthatnak abba a helyzetbe, hogy a rendelkezésükre álló és egymásnak határozottan ellentmondó konkrét adatok alapján céltudatos védelmi akciót fejthessenek ki.

A középosztály egységes szervezésének hiánya a mi szociálpolitikai törekvéseinket is sokféle módon és rendkívül súlyosan hátráltatja.

Káros hatása elsősorban az, hogy a középosztály védelmére hivatott politikai tényezők így csak rendkívül hosszú és fáradságos munkával szerezhetik be és dolgozhatják fel azokat a konkrét adatokat, amiknek birtokában egy-egy szociális reformnak az összes érdekeltekre kiható összhangzatos alkat-elemeit megállapíthatják. Ebben leli magyarázatát az a rendkívül szomorú tény, hogy a legégetőbb szociális reformok a politikai tényezők legjobb akarata mellett is nagyon lassan követhetik egymást.

Másik rendkívül káros következménye a középosztály egységes szervezete hiányának az, hogy tervezzenek bár akármilyen üdvös szociális reformot, a rosszhiszemű érdekeltség mindig talál abban gáncsolni valót és a közvetlenül érdekeltek célzatos megtévesztésével vagy rosszhiszemű egymásra uszításával a legsürgősebb szociális reformokat is késleltetheti esetleg meg is hiúsíthatja.

A középosztály heterogén elemeinek egységes szervezése azonban törvényes intézkedéssel meg nem valósítható. A törvény különféle pályákon működőket egy közös szervezetbe be nem parancsolhatja és e közös szerv működési körét sem szabhatja meg. A heterogén elemek közös szervezkedése csak társadalmi uton lehetséges; így azonban sokkal könnyebben, mint ahogyan látszik. A középosztálybelieknek nem kellene tenni egyebet, mint az ipari kereskedelmi, mezőgazdasági és a hivatalnoki egyesületek között szerves kapcsolatot létesíteni, amely a különféle érdekek legkitünőbb képviselőiből állva, a látszólag ellentétes, de tulajdonképpen egymásra utalt érdekek összeegyeztetéséről gondoskodnék és az élet különböző tereiről összegyűjtött és összeegyeztetett adatokkal lépne a politikai tényezők elé.

Igy nyerhet a középosztály védelmét célzó akció céltudatos, egységes szervezetet, amely haladásnak, jólétnek, sőt existenciájának leghathatósabb garanciája, mert ebben a védelemben az állami és társadalmi működés egymást céltudatosan pótolhatja, kiegészítheti és segítheti.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hír. Lóskay Gábor altábornagy, a székesfehérvári ötödik honvédkerület parancsnoka Mina Alajos vezérkari őrnagy kíséretében Fiuméba érkezett, hogy a huszadik honvédegyalozegred fiumei századát megvizsgálja. Az altábornagy ma délelőtt vezérkari őrnagy kíséretében látogatást tett Wickenburg István gróf kamarás, kormányzóhelyettesnél.

— Az új representanték igazolványa. A rappresentanza ujonnan megválasztott huszonkilenc tagjának az ülésterembe való belépési ideiglenes igazolványát Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettes ma írta alá. A kormányzóság az igazolványokat holnap küldi meg a városi tanácsnak, amely azokat kézbesíteni fogja.

— „A botrány“. Henry Bataille tegnap színre került mesterien megalkotott darabjában a drámai ensemble majdnem minden tagjának jelentékeny szerepe és sikere volt. Első sorban Klenovits Györgyöt kell megemlítenünk, akinek Maurice Ferioul-ja a közönség tetszésével találkozott. A hatóság szerepben kiválóan érvényesült megvesztegetően férfias alakja és organuma, de leginkább az tetszett, hogy diszkrét maradt a lelkiállapot változás különböző fokai-ban is. A harmadik felvonás hatóságos végjelentében sokszor kitapsolták. Ámbar érték munkát végzett, némi fáradsággal tökéleteset is alkathatott volna, különösen a részletekben való ábrázolás tekintetében. Méltó partnere volt Tóth Ilona (Charlotte) aki kellőképp érvényesítette a legnagyobb művészi erényét: az arcjá-tékot. A negyedik felvonásban különösen mesteri volt játéka és kitörése. Zátory Kálmán Artanezzo lelkiállapotának csak a fővonásaira volt tekintettel az első felvonásban nem volt elég meleg. Egyébként kitünően tudta az elzülött, letört kalandort játszani. Uti Gizella (Ferioulné) és Pogány kis szerepeikben kiválóak voltak s elismerésre méltó módon játszottak Rogoz és Szécsi is.

A színházban igen kevés közönség volt, ezt azonban mindvégig lekötötte sőt helyenkint egész valójában megrázta az izgalmakban bővelkedő darab.

Ma este a „Táncos huszárok“ operette kerül — az idei szezonban harmadszor — előadásra.

— A fiumei püspökség kérdése. A „Croatische Korrespondenz“ értesülése szerint a Vatikán nem akar tudni arról, hogy a zenggi egyházmegyei elválasszák Fiumét és önálló egyházkerületté alakítsák. Így hát minden a régi-ben maradna.

Tekintettel a horvát forrásra, a hirt minden esetre fenntartással kell fogadnunk.

— Ujságírók a podesztánál. „A Tengerpart“, a „La Voce del Popolo“ és a „Novi List“ szerkesztőségének küldöttsége, mint tegnap már előre jeleztük, tegnap délután tisztelgett Vio Ferenc dr. podesztánál. A polgármester távollétében Dardi Vazul tanácsvezető fogadta a küldöttséget, amely részletesen ismertette a rendőrigazgató által az ujságírók hirszolgalatát megnehezítő sérelmes rendszabályát. A tanácsvezető lekötelező előzékenységgel fogadta a deputációt s kijelentette, hogy a maga részéről mindent el fog követni a hirlap-

írók jogos érdekének megvédelmezésére. Közölte továbbá Dardi Vazul dirigente, hogy az újságírók ügye a legközelebbi tanácsülés tárgyalás alá fog kerülni. A küldöttség a választ köszönettel tudomásul vette, egyúttal bejelentette, hogy az említett tanácsülés előtt a podesztánál is tisztelegni fog.

— **Éhségtől fenyegetett vitorlás.** A „Széchényi“ magyar gőzös parancsnoka ma bejelentette a fiumei révhivatalnak, hogy április harmadikán délután a spanyolországi Finistere fok közelében egy vitorlás hajót vett észre az oceánon, amelyről vészjeleket adtak. A kapitány ekkor a segítséget kérő vitorlás felé irányította a gőzös orrát. Mikor a „Széchényi“ a vitorlás közelébe ért, az csónakot bocsátott le, amely gyorsan közeledett a gőzőshöz. A csónakban ülők elmondották, hogy „Alfred“ nevű francia vitorlásukkal Ceiteből indultak el Fécampba. A szakadatlan tengeri viharok miatt azonban utjuk ötvennégy napot vett igénybe, s már kifogytak minden élelmükből, úgy hogy az éhség fenyegette őket. A „Széchényi“ kapitánya ellátta a vitorlás személyzetét nagyobb mennyiségű babbal, rizsszel és galettával (tengeri kenyérral), majd a találkozást bevezetve a hajónaplóba, folytatta útját Fiume felé, ahová tegnap érkezett meg.

— **Meggyilkolt táviró tisztviselő.** Tegnap éjjel két órakor az udinei posta és táviróhivatalban Piemonte József táviró tisztviselő szobájában a kezelő ablakon át beugrottak Bares Jakab 20 éves és Tubero Mariano 19 éves lakosok, akik először Zodoló Lajos táviratkihordót, majd Piemontet támadták meg s egy súlyos boxerrel agyonütötték. A táviratkihordónak pedig szájába zsebkendőt tömtek, kezét lábát összekötötték. Mielőtt azonban a helyiségben levő pénztár feltöréséhez hozzáfogtak volna, a lármára elősietett hivatalnokok és rendőrök behatoltak a szobába és lefogták a két rablót.

Egész Udinében élénken sajnálják a meggyilkolt tisztviselőt, kinek családjához az olasz posta és táviróminiszter is részvétáviratot intézett.

— **Vasut Mattuglie és Zara közt.** Bécsből jelentik: Egy konzorcium az osztrák vasuti minisztertől előmunkálati engedélyt kért egy vasutvonal építésére, amely a terv szerint Isztria és a dalmát partok között közvetlen összeköttetést létesíteni lesz hivatva. A miniszter az engedélyt megadta. A vasut Mattuglie-Abbaziából indul ki és a szárazföldön haladva Voloscán át a prelukai kikötőbe fut, anonnét gőzkompp szállítaná a vonatot Cherso-szigetén át Pago szigetére, majd ennek ellenkező oldaláról ismét gőzkompp Peterzano-szigetre, innét pedig Zárába. A vasut építésénél mintául veszik az amerikai és a németdán, továbbá a német-svéd hasonlóan kombinált vasutakat. A vasut célja az, hogy azt a teher- és személyforgalmat, mely Dalmáciából eddig Fiume felé gravitált, Ausztriába terelje. A vasut ezenkívül a legegyszerűbb összeköttetést létesíti Közép-Európa és a nyugati Balkán között. A vonatszálító csavargőzhajók mindegyike 2.200.000 koronába kerülne, és körülbelül 90 kilométernyi utat kellene megtenniük.

— **Argentina és a magyar állattenyésztés.** Néhány nap előtt, amikor a vám- és kereskedelmi tárgyalások eredményeit ismertettük, az Argentínával tervezett kereskedelmi szerződésről is irtunk. A konferencián a magyar és osztrák kormány küldöttei megállapodtak a szerződés főbb alapelvei tekintetében, amelynek, mint már több ízben hangoztattuk, nincs nagy okunk örülni. Hogy Argentine terményeinek Európában piacokat szerezhesen, egy-egy ország iparának nyújt kedvezéseket. A Magyarországgal és Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződés is csak az osztrák iparnak jelent kedvezést, nekünk nem, mert Magyarországnak Argentínába alig van valami kivitele. Ellenben, hogy a behozatala idővel veszedelmmé válhat, arról Tóth Albertnek, a mexikói gazdasági iskola tanárának a „Köztelek“-ben közzétett levele elmond egyetmást. A levél hivatkozik R. C. Howet-

nek, az Armour Packing Co. general manager-jének jelentésére, akit Argentínába küldtek tanulmányutra s aki utjának eredményeiről beszámolva, azt írja, hogy az Egyesült-Államok öt év elteltével nem lesznek abban a helyzetben, hogy akár egy bushei gabonát is vigyenek Európába, mert Argentina már jó eleve kereskedelmi szerződésekkel biztosította magának az európai piacot. Nekünk ugyan nem nagyon kell tartani az argentinai buza-behozataltól, ellenben veszedelmmé válhatik az argentinai husexport. Ugyanis Argentínának ma 29 millió szarvasmarhája, 75 millió juha, de kevés sertése van. Az argentinai tenyésztő nem kimél púzt, hogy az anyagot javítsa. Az Európából importált kiváló állatért 6000-tól egész 25.000 pesot, mintegy 125.000 koronát is fizet. Argentina ma már biztosította magának Olaszországot, fagyasztott hússal már eljutott Nápolyba és Rómába, onnan pedig már csak idő kérdése, hogy az argentinai hús Fiumében is piacra jusson. Érthető tehát, hogy Argentina miért sürgeti a kereskedelmi szerződés megkötését az osztrák iparnak nyújtandó kedvezmények árán is. Hogy ilyen körülmények között milyen veszedelem fenyegeti a magyar állattenyésztést, amelyet nagy áldozatokkal sok milliók árán fejlesztettek és fejlesztenek ma is, nem szorul bővebb magyarázatra.

— **Szép törvény!** A bortörvény az a törvény, amely senkinek sem kell. Eddig csak a borkereskedők szóltak fel ellene, kimutatva kétséget nem tűrő adatokkal, hogy Darányi ur bortörvénye igen rövid idő alatt tönkre fogja tenni a magyar borkereskedést. De ezt a panaszt „merkantilista“ borkereskedők hangoztatták, tehát épp azért „jó“-nak tartották a törvényt. Most azonban egész borvidékek, bormelők, szőlősgazdák ezrei szólalnak fel ugyancsak hangosan és bizony távolról sem áldják e törvény alkotóit, sőt nagyon is kívánják módosítását, mert egyenesen tönkre teszi őket. A bortörvény tehát sem a termelőknek, sem a kereskedőknek nem kell. Hát kinek kell? Ausztriának. Az osztrák borkereskedő most már valóságos mentslévéllel jöhet hozzánk borai-
val. Mert amíg a hazai borkereskedés a bortörvény legoktalanabb intézkedései által van szinte békákba verve, az osztrák borkereskedő, akire ez a törvény nem szól, szabadon, törvényes korlátok nélkül hozhatja be hozzánk borait. Ezt nevezik nálunk közgazdasági akciónak.

x **Színházi hírek.** A színházi iroda közli: Ma, szombaton harmadszor kerül színre az évad egyik legnagyobb operettsikere a „Táncos huszárok“.

Holnap, vasárnap délután az „Egy magyar huszárkaplár Bécsben“ című mulatságos bohózatot adják, este Planquette örökbecsű nagy operettjének a „Kornevillei hangok“-nak lesz a felelevenítése igazán elsőrangú szereposztásban, mely kitűnően fogja érvényre juttatni a híres darab zenei szépségeit. Germain DéryRózi, Serpoletet Haller Irma, Grenicheut, Kondor Miklós, Henryt Székely Gyula játssza.

Hétfőn „Tilos a csók“ tetszéssel fogadott operett újdonságnak lesz a harmadik előadása, míg kedden a „Forradalmi nász“ drámaújdonságnak lesz a bemutatója. Megjegyzendő, hogy a színház minden dráma és vígjáték újdonságot az egész évadban csak egyszer tűz műsorra, úgy akit a darab érdekel, nézze meg a premiéren, mert többször nem kerül színre.

— **A Danubius hajórendelése.** Megemlékeztünk már arról, hogy a Danubius fiumei hajógyár telepét kibővíti oly célból, hogy a jövőben nagy hadihajókat is építhessen minden nehézség nélkül. A vállalat ezért megszerezte a vele szomszédos Whitehead-féle torpedó-gyár 60 ezer négyszög méter nagyságú kertjét, a mely az országuton túl fekszik. A „Zeit“ mai számában olvassuk, hogy a gyár igazgatósága még nem határozta el véglegesen a hajóépítő-telep kiterjesztését (amelyhez 7-8 millió korona befektetésre lesz szüksége, mert az állam részéről még további garanciákat

vár. A Danubius, hír szerint, a szükséges befektetést hazai pénzforrásokból kívánja meríteni, noha a külföldi készséggel bocsátaná ezt rendelkezésére. Az állami biztosítékokra azért vár a társaság, mert el akar kerülni mindenféle kockázatot. Az említett bécsi lap mindezekhez még azt az értesülést fűzi, hogy a magyar kormány a Danubius minden oháját teljesíteni fogja és így mi sem állja útját annak, hogy a nagyszabású terjeszkedési terv megvalósuljon. Ennek természetesen mi fiúmeiek is szívből örülnénk.

— **Janovics szinigazgató velencei kalandja.** Kolozsvárról jelentik: Mintegy másfél évvel ezelőtt nagy szenzációt keltett az a hír, hogy a velencei rendőrség pénzhamisítás gyanúja alatt letartóztatta Janovics Jenő dr.-t, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatóját s a társaságában levő Kürthy György és Horti Sándor színészeket, a kolozsvári Nemzeti Színház tagjait.

Az eset úgy történt, hogy a jól végzett szezon után 1908 egy szép nyári napján Janovics Jenő dr., a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója, továbbá Horti Sándor és Kürthy György, a színház tagjai elindultak Kolozsvárról Velencébe. Budapesten a Pesti Kereskedelmi Bank Szabadság-téri fiókjában beváltották a pénzüket olasz pénzre. Julius 22-én érkeztek Velencébe, ahol a Hotel Royal Danieliben szállottak meg és éltek világukat, mint az Velencében három jókedvű magyar bohémhez illik. Velence merkantilis negyedében van a „Romanelli“ divatkereskedő-cég fényes üzlete. A szinigazgatónak nagyon megtetszett egy mellény, amely az üzlet kirakatában volt közszemlére kiállítva. A társaság bement a boltba, Janovics megvette a szép mellényt és átnyújtott felváltás céljából egy százlírás bankót. Kévszó idő múlva egy hatalmas carabinieri invitálta be a direktort a telefonfülkébe s ott elkérte minden pénzét. Janovics átadott még három darab százlírást. Ekkor mind a három kijárat rendőrök csoportjai zárták el, az üzlet elé jókora tömeg gyülekezett. A kolozsvári társaság, látván, hogy ennek fele sem tréfa, erélyesen tiltakozott, de a rendőrség nem is hederített rájuk. Vallatták, motozták, faggatták őket és végül nagy néptömeg érdeklődése közepette bepisérték őket a rendőrségre. Délután négy óratól tízig vallatták őket, persze eredmény nélkül. Mikor aztán egész sereg beidéztet tanu Janovicsék mellett foglalt állást, késő este feltételeken szabadlábra helyezték a vélt pénzhamisítókat. A városban szabadon járkálhattak, de állandóan rendőr sétált nyomukban. Janovicsék elképzelhetően kényelmetlenül érezték magukat. A direktor táviratozott Bánffy Miklós gróf volt főispánnak, Öváry Elemér dr. színházi ügyésznek, Janovics Pál fővárosi hírlapírónak, a budapesti államrendőrségnek, a kolozsvári rendőrségnek és még egy sereg ismerősének. A Velencei magyarok is tudomást szereztek a dologról, ami elég könnyen ment, mert a napilapok naponként hasábonok foglalkoztak a kolozsvári pénzhamisító szenzációval. Letartóztatásával. Báró Bornemissza Elemérné is interveniált, egy magyarokból álló csoport pedig Balogh Ernő dr. képviselő vezetésével kereste fel a velencei osztrák-magyar konzult. Végre 30-án megszüntették Janovicsék ellen a további eljárást és ezzel az ügy a nyilvánosság számára a lovagiasság szabályai szerint befejeztetett. Most azonban kiderült, hogy csak egyelőre! Janovics Jenő dr. ugyanis kártérítésért beperelte a Pesti Kereskedelmi Bankot. A keresethez mellékelte okmányokkal igazolta, hogy a kinos vállalatással járó izgalmaktól súlyos betegséget kapott és tetemes anyagi károkat is szenvedett az idővesztés miatt. A törvényszék fel is szólította Janovics dr. ügyvéd-

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutallékkal felvételnek „A TENGERPART“ kiadóhivatalában Vicolo delli Ospedale. Wurzer-ház.

... hogy terjessze be pontos és igazolt jegy-
... azokat a károknak, amelyeket a letar-
... okozott. A bíróság tehát mintegy elvi
... hozott ezzel, amelylyel a kártérítési kö-
... telezettségét kimondja.

— **Cukorkivitelünk.** Magyarország jelen-
... mennyiségű cukrot exportál évenként a
... külföldi államokba. A küldeményeket nagyrészt
... Fiuméból és Hamburgban hajózzák el. Ham-
... burgon keresztül 1909-ben Magyarország és
... Ausztria 1.316.500 métermáza nyers és
... 3.486.100 mázsa finomított cukrot exportált.
... Ezek a számkok nagyjában egyeznek az 1908.
... éviéivel, csak a finomított cukornál mutatkozik
... 620.800 métermáza emelkedés. Meg kell je-
... gyoznünk, hogy az osztrák és magyar cukor je-
... lentékeny része hamburgi exportőrök számlá-
... jára esik, még azok a szállítmányok is jobbra
... idetartozók, amelyek Fiumében és Triesztben
... kerültek elhajózásra. Cukorgyáraink kedvező
... helyzetét jellemzi, hogy a német gyártmányok
... hamburgi kivitelét 220.100 métermázsával tu-
... szármayalta.

— **Bajok a kivándorlási szállodában.** A
... nagy anyagi áldozatokkal megépített kivándor-
... lási szálloda főzőüstjeivel ismét baj van. Teg-
... nap ugyanis a konyha nagy főzőüstjei közül
... újból három kazán mondotta fel a szolgálatot,
... minthogy az üstök oldalai a gőz feszültsége
... miatt szétpattantak. A három főzőüstöt termé-
... szetesen leszerelték, azonban most meg a fő-
... zés nehezült meg, minthogy a nagyarányu ki-
... vándorlók részére csak a többi üstök megter-
... helésével lehet főzni. Hegedüs Valér a kor-
... mányzóság kivándorlási előadója, előterjesztést
... fog tenni Jekelfalussy Zoltán kamarásnak, a
... kivándorlási biztosi hivatal vezetőjének vala-
... mennyi üst kicserélése iránt.

— **Rendőri brutalitás.** Wagner Miklós
... egy Via Voloscán levő magyar vendéglő tulajdo-
... nosa ma megjelent szerkesztőségünkben s pa-
... naszt emelt a mlaccai rendőri kirendeltség két
... rendőre ellen, akik őt minden ok nélkül bántal-
... mazták. A megtámadott kocsmáros előadása
... szerint csütörtökön este vacsora után Loboncz
... László és Bán Simon nevű vendégei a kapu-
... ban beszélgettek, amikor három arra haladó
... kikötő munkás szándékosan meglökte a béké-
... sen beszélgetőket. Az inzultusból természetesen
... szóváltás keletkezett, úgyhogy a lárma a
... kocsmáros is kijött. A kikötőmunkások erre
... kérdőre vonták a gazdát, hogy mit avatkozik
... bele, majd hirtelen neki támadtak. Az egyik
... támadó ekkor egy vaskampóval akarta Wagnert
... megütni, mire ez természetesen kicsavarta az
... ismeretlen kezéből a súlyos vasdarabot. Idő-
... közben a támadó másik két társa sem maradt
... tétlenül, hanem fellökték Wagnert s a földön
... mindhárman egyesült erővel ütlegelni keztek.
... Mindez természetesen nem történt csendben,
... úgyhogy a lárma figyelmes lett a közelben
... posztoló rendőr is. A helyszínre érkezett rend-
... őr azonban a támadók pártjára állott s Wag-
... nert kezdte molesztálni. Minthogy a bántal-
... mazt ember nem engedelmesskedett a rendőrnek,
... ez egyik társát hívta segítségül. Most már két
... rendőr ment Wagnernek, akit kivont karddal
... fenyegettek meg. Nagyobb biztonság kedvéért
... a rendőrök megkötözték a kocsmárosot oly erő-
... sen, hogy a zsinagóg Wagner kézcuklóját is
... összevették. A rendőrök ezután előállították
... Wagnert a mlaccai kirendeltségen, a támadó-
... kat pedig futni hagyták. Wagner Miklós koc-
... smáros kijelentette, hogy a rendőrök ellen ügy-
... védje, Szegő Gyula dr. útján hivatalos hata-
... lommal való visszaérés miatt tesz bünyfenyítő
... feljelentést.

— **Kinos incidens a temetésnél.** Teg-
... nap délután a Belvederen egy ötven év körüli
... öreg asszony bolyongott, aki egyik kezében
... rózsafüzért, a másik kezében pedig imaköny-
... vet tartott. A járőrelőknek is feltűnt a különö-
... sen viselkedő asszony s kíváncsian tekintettek
... feléje.

— **Kevéssel utóbb egy halottas menet vonult**

át a Belvederen. Ekkor különös dolog történt.
... Az asszony a halottaskocsához rohant és le-
... akarta venni onnan a koporsót. Közben riká-
... csoló hangon kiáltozta, hogy az ő leánya van
... a koporsóban, aki azonban csak tetszhalott. A
... halottat kísérő menet meglepetve nézte a tör-
... ténendőket. Ekkor a temetkezési vállalat két
... alkalmazottja megragadta az őrjöngő asszonyt,
... akit később a belvederei rendőri kirendeltségre
... kísérték. Itt megállapították, hogy H. Erzsébet
... negyvennyolc éves citalei illetőségű asszony,
... akinek nemrégien meghalt a leánya. A szegény
... asszonynak a fájdalom elvette az eszt s most
... az a rögeszméje, hogy leánya még min-
... dig él.

— **Lovak Görögország részére.** A
... „Fausto Cosulich“ trieszti gőzös ma Pireusz-
... ba indult s elszállította a görög kormány által
... Magyarországon rendelt lovak egyik újabb száll-
... ítmányát, számszerint hetvenkét lovat.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a
... tegnapi részben pedig a mai napon a követ-
... kező hajók érkeztek: „Olga“ magyar gőzös
... Moulmenből 47.232 zsák rizsszel. „Catarina“
... görög gőzös Cefaloniából üresen. „Aw. Ber-
... tuccio“ olasz gőzös 1013 bál parafával.

Indult: „Buda“ magyar gőzös Konstanti-
... nápolyba üresen. „Java“ magyar gőzös Kon-
... stantinápolyba üresen. „Ravenna“ olasz gőzös
... Triesztbe üresen. „Baron Ed. Vay“ osztrák gő-
... zős Triesztbe üresen. „Fausto Casulich“ osz-
... trák gőzös Pireuszba 72 lóval. „Split“ osztrák
... gőzös Metkovicsba, 40 tonna búzával 60 tonna
... lisztel és 30 tonna fával.

— **Ujabb rizszállítmány a fiumei
rizsgyár részére.** A fiumei rizshántoló-
... és rizskeményítő gyár részére az utóbbi időben
... mint megirtuk — nagyobb rizszállítmányok érke-
... tek. Ma újabban ideérkezett az „Olga“ magyar
... gőzös Moulmenből, amely 47,232 zsák rizst
... hozott a gyár részére.

— **Megbirságot drogériás.** A rendőrség
... bünyügyi osztálya ma tíz korona pénzbüntetés-
... re ítélte el Benco Ettore drogériást, mert a
... szolgálatot teljesítő rendőrt súlyos becsületsértő
... kifejezésekkel illette.

— **Elítelt kivándorló.** Csesko Mihály vu-
... kováci illetőségű földmives egy falusi ismerő-
... sétől utlevelet vásárolt tíz koronáért. A rend-
... őrségnek a kivándorlási szállodában levő ki-
... rendeltsége azonban észrevette a turpisságot,
... mire Cseskot letartóztatták. A rendőrbíróság
... ma Cseskot négy napi elzárásra és husz ko-
... rona pénzbüntetésre ítélte s bünyetésének ki-
... töltése után hazatoloncolják. A rendőrség által
... elkobzott kétszázkilenven koronát Csesko il-
... letékes hatóságai útján fogja megkapni.

— **Egy osztrák tengerhajózási vállalat-
ról.** Az Austro-Americana pár nappal ezelőtt
... állapította meg 1909. évi zárszámadását. A tár-
... saság ez évben sem fizet osztalékot, mert a
... délamerikai forgalom kedvezőtlenül alakult. A
... folyó évre eléggé kedvezőek a kilátások az
... északamerikai forgalomban — bár e vonal
... meglehetősen nagy szubvenciót élvez — mégis
... elég gyengének ígérkezik. A közgyűlést április
... hó 29-én Triesztben tartják meg.

— **Torpedóhajók a kikötőben.** A ma-
... gyar-osztrák haditengerészet „Polyp“ torpedó-
... hajója valamint a „Gigant“ torpedó-vontató-
... hajó tegnap délután négy óra után Pólából
... ideérkezett.

— **Kirándulások a tengeren.** Lasárnap,
... folyó hó 17-én, kedvező idő esetén, az Un-
... garo-Croata a következő kirándulásokat ren-
... dezi:

Cirkvenicába és Noviba a „Szamos“ ter-
... mes gőzössel d. u. 2.30 órakor, visszajövet in-
... dulás Noviból d. u. 6 és Cirkvenicából d. u.
... 6.45-kor. Menetár oda- és vissza 1.50; a
... jegyek a d. e. 8.45 és 10-kor, nemkülönb a
... d. u. 1-kor induló hajókra is válthatók, este a
... termes-gőzössel való visszajövetelre.

Portoré- és Buccariba az „Abbazia“ gő-
... zössel d. u. 2.30 órakor. Menet és esetleg
... visszajövet Urinj érintésével; jövet indulás
... Buccariból este 6-kor. Menetár az oda és
... visszautazásra 80 fillér személyenként.

Abbazia a „Lovrana“ és a „Stefánia“
... szalon-gőzösekkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és
... déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és
... 8.30-kor. Utolsó járat Abbaziából Fiuméba 8

órákor este. Menetár oda és vissza személyen-
... ként 1.20 korona.

Fiuméből Abbaziába a „Istiano“ gő-
... zössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e.
... 9.30 és 11.30 órákor, továbbá d. u. 1.30 és
... 4.30 órákor.

Abbaziából Fiuméba d. e. 10.30 órákor
... d. u. 12.30, 2.30 és 5.30 órákor. Menetár
... személyenként 20 fillér. Ezen gőzökre érvényes
... jegyek csakis a gőzhajón kaphatók.

Ika és Lovranába a „Sava“ gőzössel
... d. u. 2.30 órákor, menet Volosca, Abbazia és Ika
... érintésével. Indulás Lovranából este 6, Ika-ból
... 6.30 és Abbaziából 6.45 órákor. Menetár oda
... és vissza 80 fillér személyenként.

Külön kirándulás Fianonába a „Liburnia“
... termes-gőzössel, indulás Fiuméből d. u. 1.30
... órákor Abbaziát és Lovranát érintve; vissza-
... érkezés Fiuméba este körülbelül 7.30-kor. Me-
... netár 4 korona személyenként.

Nyilt-tér*).

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget,
... hogy a helyben Via del Ponte 1. szám alatt
... levő előnyösen ismert

Waldmann N. féle mosódát

a mai napon megvettem.

Midőn ezt a nagybecsült közönség tu-
... domására hozom, egyben kérem szives támo-
... gatásukat, megígérve, hogy a reám bízott
... munkákat mindenkor a legkifogástalanabban,
... pontosan és teljes meglegedésre fogom elvé-
... gezni.

Tisztelettel
... **Rölich Ferenc**

* E rovatban közlöttékért a beküldő felelős
... (A szerk.)

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM

Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 perc. —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX VIZ
ÜDÍT-GYÖGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vemedence idült hurutjainá
... huygkő- és fővény képződésnél, a légutak és a kivá-
... lazítás szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásunak
... bizonyult. Orvosilag ajánlva. Fiumel főraktár
... FRANC JECHEL, cégnél.

Hotel Zrinski Portoré

Értesítem a t. kiránduló közönséget,
... hogy helyiségemben minden **vasárnap**
... **táncmulatság** van. Kitűnő magyar konyha
... és jó italokról gondoskodtam.

— **Jutányos árak** —

Villa Katti Abbazia

(Franz Jösefs Anlage) azonnal eladó. Bővebbet
... ugyanolt.

Távirat ◀▶ Telefon

Minisztertanács.

BUDAPEST, ápr. 16. A miniszterelnöki palotában ma délelőtt Héderváry miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A minisztertanácson a választások előkészítésére megtett és még teendő intézkedések megbeszélésével foglalkoztak. Megállapították az új országgyűlés összehívását elrendelő királyi kézirat szövegét is, amelyet a jövő héten terjesztenek a király elé. A minisztertanács után Lukács László Bécsbe utazott hogy a közös minisztertanácson résztvegyen.

Megcáfolt Khuen intervju.

BUDAPEST, ápr. 16. A Pesti Napló mai számában beszélgetést közöl, amelyet a lap munkatársa állítólag a miniszterelnökkel folytatott. Ma délből illetékes helyen kijelentették hogy az idézett lap munkatársa nem is volt Hédervárynál s így a lapban közölt kijelentések sem származnak a miniszterelnöktől.

Tisza körmendi utja.

KÖRMEND, ápr. 16. Tisza István gróf holnapi ideérkezése alkalmából nagy előkészületeket tesznek fogadására. A rend fenntartására nagyszámu csendőrt és katonaságot rendeltek ki. Beck Lajos dr. a kerület volt országgyűlési képviselője ma felhívást intézett a közönséghez, amelyben arra kéri a lakosságot, hogy mivel a szólásszabadságot az ellenfélnél is tisztelni kell, tartózkodjék mindenemü zavargástól.

Roosevelt budapesti programja.

BUDAPEST, ápr. 16. Az interparlamentaris konferencia magyar csoportja ma a képviselőház elnöki tanácstermében értekezletet tartott. A konferencián amelyen Berzeviczy Albert elnököt, elhatározták, hogy Rooseveltet küldöttség útján fogadják a pályaudvaron, a honnan Szapáry Pál gróf automobiljában a budai várba viszi az elnököt, akinek tiszteletére József főherceg villásreggelit ad. A várból Roosevelt a parlamentbe megy, ahol résztvesz az interparlamentaris konferencia magyar csoportjának ülésén. A konferencián Apponyi fogja üdvözölni Rooseveltet. A volt amerikai elnök fővárosi tartózkodását három napra tervezik, amely idő alatt Roosewelt koszorút fog helyezni Petőfi szobrára és Kossuth Lajos sirjára.

Roosevelt Bécsben.

BÉCS, ápr. 16. Roosewelt ma délelőtt szállásán fogadta a külföldi sajtó képviselőit és a bécsi újságírókat. A volt elnök örömeinek adott kifejezést, hogy a sajtó képviselőit üdvözölheti, majd meleg szavakban mondott köszönetet a lelkes bécsi fogadtatásért. A bécsi békétársulat ma levelet intézett Roosevelthez, akit a béke őszinte barátjaként üdvözölt. A volt elnök fogadására Pozsonyban is nagy előkészületeket tesznek.

Elfogták a bécsi ékszerrablás egyik tettesét.

BUDAPEST, ápr. 16. A bécsi Armanden ékszerészől néhány nappal ezelőtt a bécsi pályaudvar közelében mintegy százezer korona értékű ékszert raboltak el. A tettesek kézrekerítésére európszerte nyomozás indult meg. Végre a budapesti rendőrségnek sikerült megtudnia, hogy Lerchner Mária fogarasi varróleány az ottani zálogházban egy brilláns nyakéket akart elzalogosítani, amelyért, noha az ékszernek sokkal nagyobb az értéke, tízezer koronát kért. A fogarasi rendőrség a leányt

őrizet alá helyezte s erről a budapesti főkapitányságot értesítette. Közölte a rendőrség a leány vallomását is, aki azt vallotta, hogy az ékszert egy román bojáról kapta. A fővárosi államrendőrség megállapította, hogy Lerchner Mária, aki a mult napokban Budapesten tartózkodott, egy nemzetközi tolvajbandának a tagja. A fogarasi rendőrség a fővárosi főkapitányság utasítására a leányt letartóztatta.

Kihajított képviselők.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 16. Négy albán képviselő érkezett ide Prizrendből, Djakovából és Ipekből. A képviselőket a belügyminiszter kihallgatáson fogadta, de nagyon kurtán bánt el velük. Az albán képviselők azt tudakolták, hogy mi a kormány célja Albániában, de a belügyminiszter még csak nem is válaszolt és megtiltotta az albán képviselőknek, hogy az albán törzsfőnökökkel érintkezzenek, még inkább, hogy Albániában utazzanak, mert különben nagyon megjárják. E szavak után a belügyminiszter ajtót mutatott az albán képviselőknek.

A szerb-orosz kereskedelmi szerződés.

BELGRÁD, ápr. 16. Pasics miniszterelnök Szalonikiból hazafelé utazása közben egy hírlapírót fogadott az udvari vonaton és elmondotta neki, hogy Péter király fölötté meg van elégedve Oroszországi útjának eredményével. Oroszország meg fogja valósítani régi tervét és ki fogja építeni az új kikötőt Reniben. A pétervári kormány a legjobb szándékokkal van eltelve Szerbia irányában és közvetlen kereskedelmi összeköttetésre akar lépni ugy Szerbiával, mint Bulgáriával és a többi Balkán-állammal is. Éppen ezért égető szüksége van a vasuti összeköttetésre s tőle telhetőleg elő fogja segíteni a Duna-Adria vasut kiépítését.

Hofrichter az örültet játszsza.

BÉCS, ápr. 16. Kunz százados-hadbíró, aki Hofrichter ügyében a vizsgálatot vezeti, megbetegedett s így ismét elhalasztották a végtárgyalást erről a hónapról. Kiszivárgott a helyőrségi fogházból, hogy Hofrichter az örültet szimulálja és többször kísérelt meg szökést. Hihetetlenül szigoruan őrzik azóta és éjjel sem marad magára. Beszéli, hogy Hofrichter nagy pénzösszegeket ígért a letartóztatott s azóta már el is ítelt Puttmann professznak, ha szerez neki egy katonai profosz egyenruhát és elősegíti szökését. Állítólag sikerült a főhadnagynak az evőeszközök egy-nemelyikét elcsennie s azokból szerszámokat csinált magának, amelyekkel mély lyukat furt a falba. Ezt a kísérletet hamar észrevették s attól fogva félóránként tartozik az ör bemeni Hofrichter cellájába és mindent átkutatni, egy másik ör pedig a figyelő ablakon folyton szemmel tartja. Az utóbbi időben Hofrichter minden idejét védőbeszédének kidolgozásával töltötte. Ezt a védőiratot akarja felolvasni a végtárgyaláson. Hofrichter maga sem látszik ügyében bizni, legalább arra mutat az a körülmény, hogy vallásos örültséget tett. Cellájában az asztal mellett egyik párnájából imázsamoltyt állított össze és naphosszat térdreborulva imádkozik, de különösen akkor ha észreveszi hogy figyelik. Ugyszólván minden nap kéri az öröket, hogy küldjék fel hozzá a fogház lelkészét és hetenként többször meggyón. A Hofrichter-család ügyvédje sűrűn jár a helyőrségi fogházba, de találkoznia nem szabad a vádlottal.

Ferenc Ferdinánd elutazott Velencéből.

VELENCE, ápr. 16. Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap este 7 órakor nejével, sógor-nőjével és hadsegédével elutazott innen. Cervignanóban a trónörökös szalonkocsijába szállt és így folytatta útját Póla felé. Velencében a pályaudvaron rövid ideig olaszul beszélgetett Richter állomásfőnökkel, akinek a Velencében eltöltött két nap felett megelégedését fejezte ki.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA
VELENCE
Elsőrendű szálló. - Lift. - Kifűnő konyha.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Pálmai István fogászati műtermét
Via Alessandrina 1 számú

házból a
Riva Szapáry 2. sz Luppis

házba

(a tengerészeti hatósággal szemben) helyezte át.

Alapított 1850-ben.

Cante Giuseppe

nagy butorraktára
és asztalos műhelye

Fiume, Via Capuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas- réz- és kárpitus butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

Iscra Antal

Fiume Via Caserma

(casa Fumi)

elvállal mindennemű cimfestői
és diszitő munkát.

„OLLA“
bebizonyíthatólag a legjobb higién. Gummi különlegesség „Olla“ Gummi Közp. Wien II. 297 Praterstr. 57.

„OLLA“ kapható minden gyógyszárban és jobb drogériában. 2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.—

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Mindenütt kapható. Erd. ár-jegyzék ingyen.

Irodai tisztviselő

Azonnal felvétetik. Cim a kiadókiadványban.

Fiume forgalmas helyén

üzlethelyiséget keresek.

ajánlatok Tobis Volosca 50 cimre intézendők.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-u. 37
megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Forgács László Fiume, Via Clotilde Traversale 1

vétte át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az ural. női- és gyermeköltönyök, diszító és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szíves jóindulatából és figyelméből ajánlja a képviseletet és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jóhírnévű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnázene.
TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

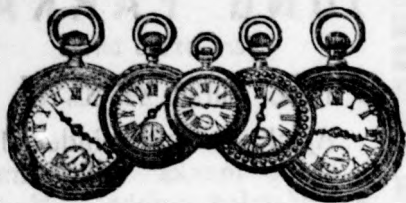
Olcsó hus!

A Vicolo Germania I. sz. alatt, valamint
a régi vásárcsarnok 24-26 számú reke-
szében naponta friss marha, borju és
disznóhus a legkiválóbb minőségben mé-
retik ki.

Magyar tulajdonos! Magyar kiszolgálás!

Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMÉTER ÉS MŰÓRAS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban
és chronométerekben.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet. Telef. II-89.

A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) vil-
lányos arcmasszás (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

KING EDWARD

önborotváló készülék.

Sérülés kizárva!

A világ legpraktikusabb
berotváló készüléke. Bár-
sony puha berotválkozás
minden előismeret nélkül.
1908-1909. évben 100.000
darabnál több kelt el.
Fényes elismerő levelek a
társadalom minden köré-
ből. Kiszőrültetés és lehu-
zás már nem a berotvál-
kozó költsége. Garantiálás.
Visszavétel. Komplet és
kiválóan finom kivitelben
kor. 9-75. Portó 45 fillér.

Óvakodjunk utáztatoktól.

Rendeljen még ma:

KING EDWARD SAFETY RAZOR Comp. CHICAGO
egyédféle Kontrahense
JAQUES BALOG WIEN
II/298 Praterstrasse 75.

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

szép, üde arcz

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem ele-
gendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen,
hanem a legfontosabb, hogy az arczbőre tiszta
legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arczbőr ápolására, a szépség fenntar-
tására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után
eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, mál-
foltokat és az arczot fehéríti, üditi és fiatalítja.
A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan.
Páratlan és csodás arcz-szépítő és a szépséget
megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a
Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne
Gesundheits u. Schönheits pflege“ nagy arany-
érmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona.

Készíti és póstán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Babie Hinkó, Catti György, Ernesto Benco
Fiumében; drog., Prodam Johan, Franco Prodam,
Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Ador-
ján, Pavaic Fratelli dr. gyógyszerzetárakban.

Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt te-
lefon vagy levelezőlap útján szíves-
kedjenek nekünk bejelenteni.

Nagy feltűnést

kelt orvosi körökben a
keleti

EVOE-HAJVIZ

feltalálása

EVOE olyannyira hat a hajgyökérre, hogy 8 nap alatt
feltétlenül fej és szakállhaját növeszt, ott ahol ez egy-
általában lehetséges. Fejkorpa és hajhullás jótállás
mellett megszűnnek. EVOE-től minden haj hosszú és
sűrű lesz. EVOE ősz hajnak fokozatosan visszaadja ere-
deti színét. Egy (több óra elegendő) nagy üveg EVOE
ára K. 5.—, 3 üvegé K 12.— Fehér, finom és gyengéd
bört, amely szeplőtől, mitesszerektől és izzadmányoktól
ment, a következő teljesen ártalmatlan szerektől nyer-
hetünk: EVOE-szappan drbja K 1.—, EVOE-crème té-
gelyenként K. 2.— és K. 4.—, EVOE-puder (fehér, ró-
zsaszínű és crème) 2 és 4 koronás dobozokban, stb.
Szétküldi utánvételt, vagy a pénz előzetes beküld. ellenében

BALOG JAQUES

WIEN, II/562. Praterstasse 57.

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön.

Aki borait mindenkor
jó áron és hamar akarja
eladni, ültessen Dela-
ware szőlőt szántóföl-
dekre is, és ha a hiányzó
tőkét ezzel pótolja, az
ilyen vegyes bor oly fi-
nom lesz, hogy drágán
és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már terméjük
és bizonyítják a nagy borkereskedők a
kik 60-80 koronáért is megveszik hektó-
ját, ha százezer hold ilyen teremne is.
Permetezés nélkül a múlt évben is pere-
nosporától mentes nagy termést adott
(holdanként 35 hektó).

Vesszőről ÁRJEGYZEK ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KOLY Biharm.

Pósta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott
KULCSCSAL